

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndc/4/2019
Identifikačné číslo spisu:	1518206694
Dátum vydania rozhodnutia:	25.04.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:1518206694.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci navrhovateľa - osoby povinnej platiť výživné A. D., s trvalým pobytom v C., zastúpeného advokátskou kanceláriou Zahradníková.SK s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 12, IČO: 50 187 309, proti plnoletej osobe - osobe oprávnenej na výživné C. C., s trvalým pobytom v H., zastúpenej advokátkou JUDr. Vlastou Suchanovou, so sídlom kancelárie v Nových Zámkoch, Podzámska 32, o zrušenie výživného na plnoleté dieťa, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 15Pc/15/2018, o návrhu na prikázanie veci inému súdu, takto

rozhodol:

Prejednanie veci Okresného súdu Bratislava V vedenej pod sp. zn. 15Pc/15/2018 p r i k a z u j e Okresnému súdu Nové Zámky.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) listom z 29. marca 2019 predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej „najvyšší súd“) o návrhu plnoletej osoby - osoby oprávnenej na výživné z 05. decembra 2018 (vyplývajúce z obsahu podania) na prikázanie veci Okresnému súdu Nové Zámky z dôvodu vhodnosti. Návrh odôvodnila tým, že je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom, problémy jej uskutočňuje presun a aj doprava, a keďže nemá k dispozícii motorové vozidlo, musela by vynaložiť nemalé úsilie na zabezpečenie tretej osoby, ktorá by ju odviezla na súd do Bratislavy, pričom táto cesta by bola pre ňu náročná, nielen finančne. Na preukázanie nepriaznivého zdravotného stavu priložila fotokópiu preukazu ZŤP, rozhodnutie Nitrianskeho samosprávneho kraja z 29. júna 2018, lekárske správy od neurológa, ortopéda a správu od klinického psychológa. Jej nepriaznivý zdravotný stav, ako aj sociálnu a osobnú situáciu považovala za odôvodňujúcu postup podľa § 39 ods. 2 CSP.

2. Navrhovateľ v písomnom vyjadrení s postúpením veci inému súdu z dôvodu vhodnosti nesúhlasil, keď mal za to, že nie sú naplnené výnimočné skutočnosti odôvodňujúce postup podľa § 39 ods. 2 CSP.

3. Konanie vo veciach výživného plnoletých osôb sa spravuje ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“).

4. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

5. Podľa § 4 CMP, ak bol podaný návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti, majú právo vyjadriť sa k návrhu tí účastníci, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu.

6. Keďže CMP vo vzťahu k možnosti prikázania veci z dôvodu vhodnosti, okrem práva vyjadriť sa k návrhu na prikázania veci tých účastníkov, ktorých účasť v konaní vyšla najavo v čase podania návrhu (§ 4 CMP), neustanovuje inak, treba na danú vec aplikovať ustanovenie Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) o prikázaní veci inému súdu.

7. Podľa § 39 ods. 2 a ods. 3 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresný súd Bratislava V) a súdu, ktorému sa má spor prikázať (Okresný súd Nové Zámky). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

8. Najvyšší súd v zmysle § 39 ods. 3 CSP preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh osoby oprávnenej na výživné na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti je dôvodný.

9. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania/účastníka civilného mimosporového konania na zákonného sudcu (Čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového/mimosporového konania alebo jeho zrýchlenie.

10. Dôvodmi vhodnosti pre prikázanie sporu inému súdu môžu byť len také okolnosti, ktoré umožnia hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie sporu iným ako príslušným súdom. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter. Úvaha o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov strán sporu/účastníkov konania, pričom na pomery strany sporu/účastníka konania, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na druhú stranu sporu. Rozhodne nie zanedbateľný význam pri posudzovaní existencie dôvodov pre delegáciu potom samozrejme má i stanovisko ostatných strán sporu/účastníkov konania.

11. Dovolací súd dospel k záveru, že špecifiká daného prípadu delegáciu veci odôvodňujú. Z obsahu spisu vyplýva, že osoba oprávnená na výživné (dcéra navrhovateľa) je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá vyžaduje sprievod, a je teda odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby. Jej účasť na konaní na Okresnom súde Bratislava V, vzdialenom od jej bydliska cca 110 km, by bola pre ňu vzhľadom na okolnosti, a to jej nepriaznivý zdravotný stav, potrebu zabezpečenia sprievodu, zabezpečenia dopravy, nepriaznivej sociálnej a finančnej situácie, ťažko zabezpečiteľná a neistá. S prihliadnutím na uvedené skutočnosti, na pomery a dopad delegácie na účastníkov konania a na charakter konania je navrhované prenesenie miestnej príslušnosti v záujme zabezpečenia hospodárnosti konania i jeho zrýchlenia, ako aj po skutkovej stránke spoľahlivejšieho a dôkladnejšieho prejednanie veci.

12. V danom prípade sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto najvyšší súd návrhu vyhovel.

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.